

DEN SMALLE BOG

Digitalt kulturtidsskrift. Redigeret af Jakob Brønnum. 6. årgang. ISSN: 2446-0079

Hvem er det, der skriver?

Forfattere i Den smalle bog

Læs Den smalle bog fast

Kontakt og kolofon

Ufejlbart logik møder månemandens ånd

Der bliver skrevet en del samfundskritisk poesi, som detaljeret udpensler senkapitalismens reduktion af menneskets eksistens til laveste mat...

Find rundt i Den smalle bog

Den smalle bog er et tidsskrift for bog anmeldelser og bringer desuden andre litterære læsninger, klummer, skønlitterære og essayistiske originaltekster

Midt på siden står det seneste indlæg. Øverst i højrespalten og øverst i venstrespalten står de foregående indlæg. Længere nede i højrespalten kan man læse tidsskriftet kronologisk og man kan klikke sig ind på tidsskriftets forskellige stofgrupper. Længere ned i venstrespalten er nogle af de mest læste, tidligere indlæg fremhævet. Længere nede er forskellige relevante links. Øverst på siden kan man se, hvem der skriver på Den smalle bog og hvem der skriver om.

Links til digitale tidsskrifter mm.

- The Lit Hub - The Best Of The Literary Internet
- The Public Domain Review

Steinbeck-tema i Den smalle bog

- Læs Egil Hvid-Olsens introduktioner til ni af hovedværkerne

onsdag den 7. april 2021

Mennesker i fængsel

Dorte Kvist i samarbejde med Carl & Ingeborg Lomholt: "Det er jo mennesker. Skæbner fra fængslet", Eksistensen 2018, 152 sider, 200 kr.

Af Egil Hvid-Olsen.

Et gabende kedeligt fotografi af en fængselscelle skæmmer forsiden af bogen "Det er jo mennesker. Skæbner fra fængslet", der er skrevet af Dorte Kvist i samarbejde med Carl og Ingeborg Lomholt. Med den forside orker man næsten ikke at påbegynde læsningen. Man skal dog ikke vende mange sider, for det viser sig, hvor velvalgt det trostesløse forsidefoto er. Carl Lomholt var præst i Horsens Statsfængsel i 25 år, og hans kone Ingeborg var organist i fængselskirken. Med henholdsvis teologiens og musikens midler forsøgte de at fjerne noget af den trostesløshed, der prægede fængselslivet. Det var

– og er – der hårdt brug for. Hen mod slutningen af bogen konstaterer Carl Lomholt: "Så længe, vi har sådanne institutioner og bliver ved med at bygge nye og endnu mere lukkede og sikre fængsler, bliver det [...] desto mere nødvendigt at sætte de bedst mulige kræfter ind på at hjælpe de indsatte til at overleve fængselslivet uden at tage ubodelig skade på krop og sjæl." (s. 147). Dette siger han ikke for at underkende følgerne af de forbrydelser, de indsatte har begået, og den smerte, de har påført deres ofre. Han siger det, fordi et moderne, velfungerende samfund må reflektere over, hvad hensigten er med at fængsle mennesker. Er det alene for at straffe og skaffe folk af vejen, eller er det for at skabe et endnu bedre samfund, hvor de, der har begået kriminalitet, får den nødvendige støtte til at blive lovlige borgere, som efter deres løsladelse gør samfundet gavt og undlader at skabe nye ofre? Går det imod den så ofte nævnte "retfærdighedsfølelse", at kriminelle får muligheden for at få et godt liv efter udstået straf? I det første tilfælde – altså hvis straffen skal isolere de indsatte mest effektivt – fungerer det nuværende fængselsvæsen ganske glimrende, god hjulpet på vej af en række politikere, der konstant vil skærpe straffene. Men i det andet tilfælde – hvor hensigten er at hjælpe de indsatte med at kunne indgå i et liv uden kriminalitet – er succesraten alt andet end imponerende. I et samfund, hvor der tales så meget om personlige kompetencer, der kan bruges i konkurrencestaten for at skabe øget vækst, er det alt andet end rentabelt at lade de indsatte synke ned i desperation, håbløshed og selvføragt. Noget andet er, at det også er beskæmmende for et samfund, der gør sig til at være om den enkelte borger.

Instrumentbyggeren, broderikunstneren og jægersoldaten

Ingeborg og Carl Lomholt fortæller om en række indsatte og deres skæbne. Der berettes om en mand, der lærte sig at bygge strengeinstrumenter i fængslet. Da hans første cello var færdig, blev den indviet ved en koncert i fængselskirken.

Ligeledes fortælles der om Dan Kristensen, som voksede op under hårde og kærlighedsløse vilkår. Livet igennem flyttede han ind og ud af fængslet. Under en længere afsoning blev han grebet af at brodere, men det var først på sine gamle dage, at hans særlige evne til at lave broderier fra bunden af blev opdaget og anerkendt, og det af en broderikunstner fra Canada. Gennem brevveksling fik de to et nært forhold, hvilket dette citat anskueliggør: "Kærer, kærer fru Marie, selv om vi kun har set hinanden én gang, er De som en søster for mig. Jeg er så glad ved at kende dem. De har givet mig noget, som jeg slet ikke troede, jeg skulle få. Nu, hvor livsaften er ved at melde sig, finder man glæden ved selve livet ... Jeg kan ikke finde de rette ord, men kan kun sige tak." (s. 115).

Bogens undertitel, "Skæbner fra fængslet", afslører, at der er mange flere af den slags fortællinger, men de gengives ikke kun af lyst. Ofte knyttes der en kommentar til, som sætter et overordnet perspektiv på den enkelte indsatte og andre i samme situation. Efter fortællingen om en tidligere jægersoldat, der flygtede på en spektakulær måde fra fængslet, da hans kæreste skulle føde deres første barn, oplyses det, at flugt fra et fængsel først blev strafbart i 2002. Indtil da genoptog den indsatte blot sin afsoning, når han eller hun vendte tilbage til fængslet.

Selvom et fængsel er bygget for at holde de indsatte indenfor murene, skal der være ... "en ganske lille mulighed for, at et menneske kan undvige fra et fængsel, hvis man har mod og held dertil – ellers får man klaustrofobi." (s. 81). Citatet stammer fra en tidligere overvagtimester ved fængslet i Horsens. Hvis dette er korrekt, udgør de nye lukkede anstalter endnu en mental udfordring for de indsatte. Herfra er det umuligt at flygte. Den lille forskel på næsten umuligt og komplet umuligt kan være afgørende for dem, der skal tilbringe årevis inde bag murene, og som tidligere kunne gøre sig håb om, at en springtur lod sig gøre, men som nu må opgive forsøget på forhånd. For nogle kan dette betyde, at der er endnu mindre at leve videre for.

Mennesket før gerningen

Men hvorfor overhovedet beskæftige sig med mordere, voldtagtsforbrydere, børnemishandlere, berigelseskriminelle, smuglere og så videre? Det korte svar er: Fordi de også er mennesker. Carl Lomholt uddyber: "En grundsætning hos Luther lyder: En god mand gør gode gerninger, men gode gerninger gør ikke en god mand. På samme måde gør onde gerninger heller ikke en ond mand. Du er menneske forud for gerningen og på trods af gerningen, altid menneske først. Og der er virkelig meget andet end det mest negative at sige om et menneske, som er blevet dømt, der er meget andet at huske ham for – sikkert også meget godt." (s. 59). Når talen falder på kriminelle, har man en tendens til at sætte lighedstegn mellem gerning og menneske. Men en indsat er langt mere end den gerning, han er fængslet for. Det viste sig for eksempel under den

Brønnums virkelige virkelighed eller cyberworld og søgen i tågen

Få en mail, når Den smalle bog udkommer

Email address...

Slå op i Den smalle bog

DE SMALLE BØGER - Klik og se mere

- ▼ 2021 (37)
 - ▶ juli (1)
 - ▶ juni (6)
 - ▶ maj (6)
 - ▼ april (5)
 - Uden samtykke
 - Livsduelighed og handlingslamelse
 - Forskelighed i sammenslutning
 - Tilstanden Svalbard
 - Mennesker i fængsel
 - ▶ marts (7)
 - ▶ februar (6)
 - ▶ januar (6)
-
- ▶ 2020 (57)
 - ▶ 2019 (49)
 - ▶ 2018 (43)
 - ▶ 2017 (36)
 - ▶ 2016 (34)

Den smalle bogs stofgrupper. "Lyrik", "Prosa" og "Essay" er originaltekster

- antologi (3)
- boganmeldelse (106)
- dagbøger (1)
- digtsamling (30)
- En litterær refleksion (5)
- essay (6)
- eventyr (4)
- fabler (3)
- faglitteratur (17)
- klassikerlæsning (16)
- kortroman (9)
- kunstbog (14)
- lyrik (4)
- noveller (11)
- prosa (10)
- prosadigt (2)
- roman (29)

Sidevisninger i alt

137,307

tidligere nævnte koncert i fængselskirken, hvor instrumentbyggeren Rickys cello havde sin debut: "Kirken var fyldt med indsatte og enkelte fra fængslets ledelse. Også Rickys gamle mor og hans søn med familie havde fået lov til at deltage i koncerten for klaver og cello med musik af Bizet, Bach og Beatles. Rickey var stolt og bevæget, da klapsalverne lød, og hans mor fældede en tåre." (s. 120).

Ved at se på mennesket bag forbrydelsen gør Ingeborg og Carl Lomholt det klart for læseren, hvor invaliderende det er enten at være tidligere straffet, eller at være i familie med en indsat. De forklarer, at ægtefæller og børn ofte lyver om familiemedlemmets fængsling, fordi det er skamfuldt. Når sandheden ikke kan holdes skjult, oplever mange at blive frosset ud af de kredse, de normalt færdes i. Nogle bliver ligefrem nødt til at flytte. Dette er naturligvis ikke med til at styrke forholdet mellem den indsatte og familien, ligesom det øger den indsattes dårlige samvittighed og manglende selvværd. I de tilfælde, hvor fængselsopholdet medfører, at den indsatte familie opløses, har vedkommende endnu mindre at vende tilbage til efter endt soning, og da er det svært at undgå fornyet kriminalitet. Et af de spørgsmål, "Det er jo mennesker" stiller, er, om indsatte ikke bør anskues som folk, der i langt højere grad har brug for en massiv indsats for at komme på rette vej, end den udsigtsløse placering bag murene, som et fængselsophold typisk udgør i dag. Det er iøjnefaldende, at indsatte i retspsykiatriske afdelinger behandles anderledes og langt mere omsorgsfuldt og værdigt, end indsatte i de øvrige fængsler. Dette skyldes, at de retspsykiatriske indsatte anses for at være patienter. Det giver naturligvis ikke mening at sygeliggøre almindelige mennesker, der enten har båret sig dumt og forkasteligt ad eller handlet i affekt, men i højere grad at gøre en indsat for, at de ikke begår lignende dumheder, vil i sidste ende komme både ofre, forbrydere og de kriminelles familier til gode. I bund og grund er det et spørgsmål om at se mennesket bag forbryderen; at fokusere på manden i stedet for gerningen.

Således udgør "Det er jo mennesker. Skæbner fra fængslet" en vægtig kommentar til vore dages retspolitiske debat. Det er ikke bogens ærinde at opstille alternativer til den gældende praksis indenfor fængselsvæsenet, men den påpeger nogle alvorlige problemer ved tingenes tilstand og den evindelige påstand om, at strengere straffe er det eneste rigtige.

Indsendt af [Egil Hvid-Olsen](#)

Etiketter: [boganmeldelse](#), [faglitteratur](#)

Ingen kommentarer:

Send en kommentar

 Kommenter som: [connyta \(Gooç\)](#) ▼
 [Vis eksempel](#) [Underret mig](#)

[Nyere indlæg](#)

[Start](#)

[Ældre indlæg](#)

Abonner på: [Kommentarer til indlægget \(Atom\)](#)